

વર્ષ-૧૨, અંક-૩, સંવત ૨૦૭૨ ફાગણ વદ-૪,
પ્રસિધ્ય તા. ૨૭-૦૩-૨૦૧૬, રવિવાર
છુટક નકલ રૂ. ૫-૦૦, વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૬૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

જ્યોતિર્માલા

યદૃદર્શનં સુપુષ્યં ચ ફલદાર્યે તથા ભત્મ્ |
પરોપકૃતિકાર્યે ચ યઃ સમર્થો વિભાસતે |
તીર્થરૂપઃ સ્વપ્રકાશઃ સચ્ચિદાનંદભૂચ્ય યઃ |
તં ગુરુ વલ્લભવ્યાસં ભાવપૂર્વ વયં નતાઃ ||

જેમનું દર્શન પુણ્યમય અને ફલદારી છે, જેઓ પરોપકારના કાર્યમાં સમર્થ એવા પ્રકાશિત થઈ રહે છે, જેઓ તીર્થરૂપ છે, સ્વપ્રકાશ છે અને સચ્ચિદાનંદ ધારણ કરનાર છે, તે સદ્ગુરુ વલ્લભ વ્યાસને અમો ભારપૂર્વક પ્રાણામકરીએ છીએ.

આત્મજ્ઞાનં વિતીર્યત્ર શિષ્ય (લોક) કલ્યાણ હેતવે |
મુક્તાવસ્થાં દદો તેભ્યો રમૂજિલાલ તે નમઃ ||
શિષ્યોના કલ્યાણ માટે આત્મજ્ઞાન આપી મુક્તિનું પણ
જેમણે પ્રદાન કર્યું તે ગુરુદેવ રમૂજિલાલને પ્રાણામ હો.

(ગતાંગથી ચાલુ...)

દ્રષ્ટાંત

વિદમદેશમાં સત્ય નામનો એક દરિદ્ર બ્રાહ્મણ રહેતો હતો. તેનો એવો વિશ્વાસ હતો કે :- દેવતાને માટે પશુ-બલિ (પશુનો ભોગ) આપવો જ જોઈએ. પરંતુ તે દરિદ્ર હોવાને લીધે ન તો એ પશુ-પાલન કરી શકતો યા ન તો એ બલિદાનને માટે પશુ ખરીદી શકતો. એટલા કારણે ફળોને જ પશુ કલ્પિત ધારી, તેનું બલિદાન દઈ હિંસાપ્રધાન યજ્ઞ અને પૂજન કરતો હતો.

એ બ્રાહ્મણ સ્વયં બ્રહ્મચારી, તપસ્વી, ત્યાગી અને ધર્મત્બા હતો. વળી એની પત્ની સુશીલા પતિત્રતા તથા તપસ્વિની હતી. કિંતુ પતિની પ્રસન્નતાને લીધે તેણી કાંઈ બોલતી ન હતી. પણ તેણી અંતરથી પ્રભુને પ્રાર્થના કરતી હતી કે :- હે પ્રભુ ! તમે મારા પતિના અંતર્યક્ષુ ખોલો કે જેથી પશુ-બલિનો સંકલ્પ કરતાં તેઓ અટકે.

કોઈ ધર્મત્બા સાચી ઈચ્છા રાખતો હોય અને તેનાથી અજ્ઞાનવશ કાંઈપણ ભૂલ થતી હોય તો તે ભૂલને સ્વયં દેવતાસુધારી નાંબે છે.

આ તપસ્વી બ્રાહ્મણ હિંસાપૂર્ણ સંકલ્પની જે ભૂલ કરતો હતો, તેની ભૂલ સુધારવાને માટે ધર્મ સ્વયં મૃગનું રૂપ ધારણ કરી તેની પાસે આવી બોલ્યા કે :- તું અભિનિહીન યજ્ઞ કરી રહ્યો છે. પશુ બલિનો સંકલ્પ કરીને કેવળ ફલાદિમાં પશુની કલ્પના કરી બલિ આપવાથી પુરુ ફલ તને પ્રાપ્ત ન થશે. એટલા માટે તું મારુ બલિદાન કર.

બ્રાહ્મણ હિંસાપ્રધાન યજ્ઞ-પૂજન કરતો હતો, અને તેમાં ખાલી પશુ-બલિનો સંકલ્પજ કરતો હતો. તેણે કદી પણ પશુનો ભોગ આઘ્યો ન હતો. તેનું કોમળ હૃદય મૃગની હત્યા કરવાને તૈયાર ન હતું. બ્રાહ્મણ મૃગને પોતાના હૃદયે લગાડી બોલ્યો કે :- તારું મંગળ થાવ. તું શીગ્ર અહીંથી ચાલી જા.

ધર્મ, જે મૃગ બનીને આવ્યો હતો, તેણે બ્રાહ્મણને કહ્યું કે :- આપ મારો વધ કરો. યજ્ઞમાં મરી જવાથી મારી સદ્ગતિ થશે અને પશુ-બલિ કરવાથી આપને પણ સ્વર્ગ પ્રાપ્ત થશે. આપ તે સમયે સ્વર્ગની અભિરૂત્તાઓ તથા ગંધર્વોના વિચિત્ર વિમાનો જોઈ શકશો.

સ્વર્ગના વિમાનો તથા અભિરૂત્તાઓ જોવાઓની ઈચ્છાથી બ્રાહ્મણનું મન સ્વર્ગ પ્રાપ્તિને માટે લલચાલું. તેણે મૃગનું બલિદાન કરવાનો વિચાર નક્કી કર્યો.

ત્યારે મૃગે કહ્યું કે :- હે બ્રાહ્મણ ! તું સાચું કહેજે કે બીજા પ્રાણીની હિંસા કરવાથી કોઈના કલ્યાણનો સંભવ છે ?

બ્રાહ્મણે વિચારપૂર્વક કહ્યું કે :- બીજાનું અનિષ્ટ કરવાથી પોતાનું હિત કેવી રીતે થઈ શકે ?

હવે મૃગે પોતાનું વાસ્તવિક રૂપ પ્રગટ કર્યું. સાક્ષાત ધર્મરાજને સામે ઊભેલા જોઈ બ્રાહ્મણ તેમના ચરણો પર પડ્યો. ધર્મ કહ્યું કે :- હે બ્રાહ્મણ ! તેં યજ્ઞમાં મૃગને મારી નાંખવાની ઈચ્છાજ કરી છે, તો પણ તારી તપસ્યાનો બહુ મોટો ભાગ નષ્ટ થઈ ગયો છે. યજ્ઞ યા પૂજનમાં પશું-હિંસા ઉચિત નથી. તેજ વખતે બ્રાહ્મણે યજ્ઞ-પૂજનમાં પશુભલિના સંકલ્પનો ત્યાગ કર્યો.

૦૦૦૦૦

પ્રેમ, લાગણી, દ્યા, મૈત્રી અને સદ્ગુણો મનુષ્યના જીવનના મૂળરૂપ છે. જ્યારે અસ્વાભાવિક, અનિચ્છિત અને અપ્રિય સંજોગો ઉત્પન્ન થાય છે ત્યારે માનવહદ્યમાં કોધ, વૈર, તિરસ્કાર, નિર્દ્યતા ઈત્યાદિ કુવૃત્તિઓ પ્રગટ થાય છે. પશુ પક્ષીઓએ મનુષ્યોનું કાંઈ બગાડેલું નથી, તેના પ્રત્યે મનુષ્યોને તિરસ્કાર નથી, પરંતુ કુદરતી પ્રેમછે તેથી તેમને પાળવામાં આવે છે. બાળકોના કુદરતી સ્વભાવ અને વર્તન તરફ જોશો તો જણાશે કે :- બાળકો દરેક પ્રાણીને ચાહે છે, તેની સાથે રમવા પ્રેરાય છે, કદાચ બાળક કીડી, મંકોડી કે માંખને મારે છે, તો તેના પ્રત્યે વૈર કે કોધને લીધે નહિ, તેમજ માંસ ભક્ષણ કરવા માટે નહિ, પણ માત્ર કુતૂહલ વૃત્તિથી મારે છે. આથી કરીને દરેક મનુષ્યે સમજવું જોઈએ કે :- હિંસા કરવી-કરાવવી તથા માંસ ભક્ષણ કરવું-કરાવવું તે મનુષ્ય સ્વભાવથી પર અને અકુદરતી તેમજ અનેક નિરાશા તથા પાપ બાંધવા સમાન છે.

મનુષ્ય સ્વભાવ જો પ્રેમ, દ્યા, લાગણી અને સદ્ગુણથી ભરપુર હોય તોજ તે માનવ છે, પણ જંગલી વાઘ, વરુ ઈત્યાદિ પશુઓની માફક પરજીવને મારવા-ખાવાની મનુષ્યમાં વૃત્તિ ઉત્પન્ન થાય તો તે મનુષ્યને પ્રભુએ આપેલી બુદ્ધિનો મહાન દુરૂપયોગ છે. તેથી તેવો મનુષ્ય, મનુષ્ય નથી પણ પશુ કરતાં પણ બદતર ખરાબ છે.

પશુપંખીઓ પ્રભુના બાળક હોઈ મનુષ્યના ભાંડુઓ છે તેની જે મનુષ્ય હિંસા કરે છે તે પ્રભુ પિતાનો કેટલો કોપ વહોરે છે ? કેમકે આપણા બાળકને આપણે મારવા જઈએ છીએ, તો પ્રભુના બાળકને મારનાર મરાવનારને પ્રભુ તેનો પિતા હોઈ કેમન સજી કરે ? મનુષ્યસમાજ સ્વાર્થપરાયણ છે, તેથી તેના કાયદા પણ સ્વાર્થ પરાયણતાનાજ છે.

સરકારના કાયદાનુસાર જો એક મનુષ્ય બીજા મનુષ્યને મારે તો તેને ફાંસીની સજ થાય છે. આ રીતે મનુષ્ય જાતિના સ્વાર્થી લોકોએ મનુષ્ય જાતિના રક્ષણ માટે કાયદા

ઘડ્યા, પણ પરજીવો માટે કાયદા ઘડતા નથી. અર્થાત્ સ્વાર્થ ત્યજ પરમાર્થની વૃત્તિ કાયદા ઘડનારાઓમાં પ્રવેશી નથી. શું મનુષ્યના જીવની હાનિથી મહા અનર્થ થાય છે તો બીજા જીવની હાનિથી કયા અનર્થ અને પાપ થતાં નથી? પરાયા નિર્દોષ જીવોને મારવા મરાવવા તેને પ્રાચીન સમયમાં ઘોર પાપ ગણાતું અને હિંસા કરનારને ભયંકર સજા થતી. હિંસા કરનારને તથા માંસભક્તીને પ્રાચીન સમયમાં અસુર ગણવામાં આવતા હતા. કલિયુગના સમયમાં પણ અશોક, ચંદ્રગુપ્ત, યશવર્ધન વગેરે રાજાઓના સમયમાં કોઈપણ જીવની હિંસા કરવાનો પ્રતિબંધ હતો અને તેવી હિંસા કરનારને ભરબજારે શિક્ષા કરવામાં આપી હતી.

અવાર્ચીન સમયમાં અશોક-યક્ણનો ઉપયોગ કરી અશોકના જેવું રાજ્ય બનાવવાનો પ્રયત્ન થયો છે, પરંતુ અશોકના સમયના જેવા હિંસા પર પ્રતિબંધ મૂકવાના કાયદા થતા નથી તે કમનસીબી છે. છતાં જ્યારે સમાજના મનુષ્યો પોતાનો ધર્મ સમજતા થશે ત્યારે, અને મનુષ્ય પશુ જેવો બની ગયો છે તેને બદલે દયા, દાન અને દીનતાના ગુણોયુક્ત માનવતાવાળો બનશે ત્યારે, મનુષ્ય પોતેજ કુદરતનો કાયદો સમજશે અને ઊંચ જીવન ઘડશે.

સદાચારના ચાર પાદ છે. (૧) સત્ય, (૨) અહિંસા, (૩) તપશ્ચર્યા અને (૪) પવિત્રતા.

(૧) સત્યતા યા પ્રમાણિકતાનો નાશ થવાથી પ્રજાનું પતન થાય છે. (૨) અહિંસાને ભૂલી જઈ હિંસાનો આશ્રય લેવાથી પાપ વધે છે અને દુઃખ પડે છે. (૩) તપસ્યા વિના શક્તિ અને ઉન્નતિની પ્રાપ્તિ થતી નથી અને પવિત્રતા ન રહે તો સમાજ પતિત બની જાય.

અહિંસાની વૃદ્ધિને ત્રણ પ્રકારના ઉપાય બતાવવામાં આવ્યા છે :- (૧) બીજથી દુઃખી ન થાવ, બીજાને દુઃખી ન કરો. (૨) અતિવાદમાં ન ઉતરો, કોઈનું અપમાન ન કરો. (૩) શરીર તથા આત્માને જીવાસમજો અને કોઈની સાથે વેર ન કરો. એનો આધાર એ છે કે :-

એક એવ પરો હ્યાત્મા ભૂતેષ્વાત્મન્યવस્થિતः ।

યથેન્હુરુદપાત્રોષુ ભૂતાન્યેકાત્મકાનિ ચ ॥

(શ્રીમદ્ભાગવત ૧૧/૧૮/૩૨)

પરમઆત્મા એક જ છે. તે પંચભૂતોમાં અને જીવોમાં વ્યાપક છે. જેમજળના અનેક પાત્રમાં એકજ ચંદ્રમાં અનેક રૂપોથી દેખાય છે, તેમસંપૂર્ણ ભૂતોમાં એ એક આત્મા અનેક

રૂપોથી દેખાય છે, તેમસંપૂર્ણ ભૂતોમાં એ એક આત્મા અનેક રૂપોથી દેખાય છે. બિન્ન બિન્ન આદર્શો અને પ્રતિમાઓમાં એ જોવામાં આવે છે.

શૌચં તપસ્તિતિક્ષાં ચ મૌનં સ્વાધ્યાયમાર્જવમ् ।

બ્રહ્મચર્યમહિસાં ચ સમત્વં દ્વંદ્વસંજ્ઞાયોः ॥

(શ્રીમદ્ભાગવત ૧૧/૩/૨૪)

માટી, જળ વિગેરેથી શરીરની બાધ્ય પવિત્રતા, છલકપટ વિગેરેના ત્યાગથી અંતરની પવિત્રતા, પોતાના ધર્મનું અનુષ્ઠાન, સહનશક્તિ, મૌન, સ્વાધ્યાય, સરળતા, બ્રહ્મચર્ય, અહિસા તથા શીત-ઉષ્ણ, સુખ-દુઃખ આદિદ્વંદ્વોમાં હર્ષ-શોકરહિત થવાનું શીખો.

શ્રીગુરુદેવ કબીરજીએ “અહિસા” ના વિષય પર કહ્યું છે કે :-

સાખીઓ

બડા પાપ હૈ હિસા, તેહી સમાન ન કોય;

ધર્મરાય જબ લેખા માગે, તબ સબ નૌભવત હોય. ૧

દ્યા દિલમેં રાખીયે, તું ક્યું નિર્દ્ય હોય;

સબહી જીવ હૈ સાંઈકા, કીડી કુંજર સોય. ૨

જો જાકો કાટે, ફિર વાકો બાટે;

કહે કબીર ના છૂટે, સામા સામી સાટે. ૩

ગળા કાટ કલમા પઢે, મુખસે કહે હલાલ;

સાહેબ કે દરાબરમેં, હોગા કોન હલાલ ? ૪

ગળા ગુસ્સે કા કાટ, મિયાં કેહેરકુ માર;

પાંચો બકરી જીબા કરો, તબ પાવે દિદાર. ૫

દ્યા સબહી પર કિજ્યે, તું ક્યું નિર્દ્ય હોય;

જાકી બુદ્ધિ બ્રહ્મમેં, સો ક્યું ખુની હોય ? ૬

પુષ્ય બડા ઉપકાર હૈ, સબકે ઉપર ભાખ;

જીવ દ્યા ચિત રાખીયે, વેદ પુરાણ શાખ. ૭

દ્યા દ્યા સબ કોઈ કહે, મર્મ ન જાને કોય;

જાત જીવકી જાને નહિ, દ્યા કહાંસે હોય ? ૮

૦૦૦૦૦

“જીવ” એટલે જીવવાની ઈચ્છાશક્તિ ધરાવનાર દેહધારીઓ. શું મનુષ્યને જીવવાની ઈચ્છા છે અને બીજા જીવજંતુઓ, પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓને જીવવાની ઈચ્છા નથી? જેને જીવવાની ઈચ્છા હોય તો પણ તે જીવને મારવો તેનું જ નામ “હિંસા” છે. જીવવાની ઈચ્છાવાળા નાના મોટા તમામ જીવજંતુઓને જીવવા દેવા અને તેમના જીવન જીવવામાં મનસા, વાચા, વા કર્મણા કોઈ વિક્ષેપ ન કરવો તેનું નામ “અહિંસા” છે. જેવી રીતે મનુષ્યને જીવવાની અને સગાંવહાલાને જીવાડવાની ઈચ્છા હોય છે, તેમપ્રાણી માત્રને જીવવાની અને તેમના સગાં-સ્નેહીઓને જીવાડવાની પ્રબળ ઈચ્છા હોય છે. તે છતાં તે મનુષ્ય અન્ય જીવોને મારે છે અગર મૃત્યુનું સાધન પૂરું પાડે છે, તે તમામ મનુષ્યો હિંસક છે.

મનુષ્યે પોતાના હાથે વા મનથી કોઈ હિંસા ન થાય તે જાળવવું જોઈએ. વીજ્યા વિનાનું અનાજ અને બીજા પદાર્થો ખાવા ન જોઈએ તથા પાણીમાં પોરા વિગેરે સૂક્ષ્મજંતુઓ આવે તેથી ગાય્યા વિનાનું જળ પીવું જોઈએ નહિ, એવો ધર્મ વિશારદો અને શાસ્ત્રકારોનો પ્રાચીન સમયથી સિદ્ધાંત છે.

જીવ-જંતુ, પશુ-પક્ષી તરફ પ્રેમ-દ્યાભાવ રાખવો એ મનુષ્ય માત્રનો ધર્મ છે. કેટલાક લોકો આવા સ્નેહાદ્ર કૃત્યોને મુખ્યાઈભરી લાગણી યા વિવશતા માને છે. એક ગરીબ નોકરને તેનો શેઠ મારે, એક સ્ત્રીને તેનો પતિ યા સાસુ મારે, એક ગુનેગારને પોલીસ ઓફિસરો મારે, એક કેદીને જેલર મારે, એક બાળકને તેના માતાપિતા મારે, તો કાયદા મુજબ ગુનો થાય છે. કેમકે મનુષ્યે મનુષ્ય તરફ નિર્દ્ય વર્તાવ કરવો અને માર મારવો, મરાવવો એ પાપ તેમજ નિર્દ્યતા છે. તો નાના જીવજંતુઓ અને પશુપંખીઓ સાથે નિર્દ્ય વર્તાવ કરવો, પોતાના અલ્ય આનંદ માટે તેનો શિકાર કરવો, ઢોરોની કતલ કરવી, બળદ, ઘોડા વિગેરે વાહનોના પ્રાણીઓને નિર્દ્ય માર મારવો, તે શું નિર્દ્યતા, કઠોરતા અને પાપ નથી? જીવ જીવનો સહાયક બને, એક બીજાને પાળે, પોંચે તથા આફિતમાં સહાય કરે એવો ધર્મજ્ઞાતાઓનો સિદ્ધાંત અને પ્રભુનો આદેશ છે.

પણ અહિંસાએ પૂર્ણ સત્ય અને ચેતનાની દ્યાનું સમર્પણ છે. બીજા જીવ માટે પોતાનું સમર્પણ કરવું અગર ભોગ આપવો અથવા બીજા જીવને બચાવવા તત્ત્વપર થવું તે માનવ માત્રનો ઈશ્વરે આપેલ બક્ષિસરૂપ જન્મસિદ્ધ ગુણ છે. તેને ત્યાગી અન્ય જીવોનો ભોગ લેવો એ પશુતા છે. અહિંસા એ અદ્ભુત ચેતના શક્તિ અને આત્માનું સાચું તેજ છે. ત્યાં કોઈની

હાયના ધોંઘાટ નથી, કોઈના નિસાસા નથી, તે કાર્યમાં હાથ અને હૈયું કંપતા નથી. પ્રભુસેવા, ધર્મસેવા, ગુરુસેવા અને પિતૃસેવા માટે સર્જયેલા પવિત્ર હસ્ત પાપથી ખરડાતા નથી. માટે અહિંસાવૃત્ત એ એક પરમયજ્ઞ છે, ત્યારે હિંસા અનંતધોર પાપનો ભયંકર હત્યાકંડ છે. ઈશ્વરકૃપાની સમૃદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવી હોય તેણે હિંસાનો ત્યાગ કરવો અને કરાવવો તેજ કર્તવ્ય છે. જ્યાં સુધી “આત્મવત્ત સર્વભૂતેષુ” પોતાના બરોબર પરાયા જીવોને જોવા અને પોતાને જેવું દુઃખ થાય છે તેવું અને તેજ રીતનું બીજા જીવોને પણ દુઃખ થાય છે તેવું અને તેજ રીતનું બીજા જીવોને પણ દુઃખ થાય છે, એમસમજવું તેજ જ્ઞાન-યોગને પાત્ર બનવાનું પ્રથમપગથીયું છે.

સ્વામીજી શ્રીભોગેલબાબાજીએ કહ્યું છે કે :-

હિંસા કિસી કી કર નહિ, જો બન શકે ઉપકાર કર;
વિશ્વેશ કો યદિ ચાહતા હૈ, વિશ્વભર કો ઘાર કર;
જો મૃત્યુ ભી આ જાય તો, ઉસકી ન તૂં પરવાહ કર;
મત દૂસરેકો ભય દિખા, રહ આપ ભી સબસે નિડર. ૧
પીડા ન દે તૂં હાથસે, કડવા વચન મત બોલ રે;
સંકલ્પ મત કર અશુભ તૂં, સચ બોલ પૂરા તોલ રે,
એસી કિયા કર ભાવના, નહિ દૂર તુજસે લેશ હૈ;
રહતા સદા તેરે નિકટ, પાવન પરમવિશેશ હૈ. ૨

સેવા :- જેવી રીતે આપણને પોતાની આવશ્યકતા પૂર્ણ કરવાની પ્રબળ ઈચ્છા હોય છે તેવી જ રીતે આપણે બીજાની આવશ્યકતા પૂર્ણ કરવાને માટે વ્યાકુલ બનવું તેનો સમાવેશ “સેવા” શબ્દમાં થાય છે. બાળકની સેવા માતા આવા જ ભાવથી કરે છે. બાળકને ઉછેરવામાં કોઈપણ જાતની અપેક્ષા વિના માતા પોતાના તન, મન, ધન અને આત્માનું બલિદાન આપે છે.

આજ ભાવથી દરેક મનુષ્યે માતાપિતાની સેવા, પશુ-પક્ષીની સેવા, ગુરુસેવા, પ્રભુસેવા, અતિથિ સેવા વિગેરે કરવાની હોય છે. જો કોઈપણ જાતની અપેક્ષા સેવા કરવામાં હોય તો સેવા શબ્દ વાપરવો અનુચ્ચિત (અયોગ્ય) છે. ખાસ કરીને દરેક મનુષ્યે ચોક્કસ નિયમો પાળવાના છે અને તેમજ વર્તવાનું છે, જેવા કે :-

- (૧) પોતાના જાતિ ધર્મનો વિચાર ન કરતાં સર્વ જડાત્મા, જીવાત્મા અને આત્માઓની અવશ્ય સેવા અને રક્ષા કરો. કોઈને પણ કલેશ ન પહોંચાડો.

- (૨) માતાપિતાને સાક્ષાત્ દેવતા માની તેઓની પૂજા કરો.
- (૩) સ્ત્રી જાતિને સાક્ષાત્ શક્તિનો અવતાર માનો. ઊંકારમાં અનંત શક્તિઓ છે તે સર્વ નારી જાતિની છે. સ્ત્રીને વિલાસની સામગ્રી યા દાસી ન સમજો.
- (૪) જે પુરુષ પોતાની પત્નીને સાક્ષાત્ દેવીના રૂપમાં નથી જોતો, તેના ઘરમાં શાંતિ અને મંગળ હોતા નથી.
- (૫) ગર્વ, અહંકાર, અભિમાન વિગેરેનો નાશ કરવા માટે જીવોની સેવા કરો. પશુપક્ષીના ચરણોમાં પણ નમસ્કાર કરો. વિષાના કીડાનો તિરસ્કાર ન કરો.
- (૬) અતિથિનો સત્કાર કરો. તેના નામ-ધામ ન પૂછો. અતિથિને સાક્ષાત્ દેવતા માની તેની યશાસાધ્ય પૂજા કરો.
- (૭) “મેવા” ખાવાની ભાવનાથી દેખાવ માત્રની સેવામાં અસત્ય, પ્રપંચ અને દંબ ભરપૂર હોય છે. માટે સાચી સેવા અને કૃત્રિમ સેવાનો ભેદ તમે પોતેજ શોધી કાઢજો. પાપમય ધનેરશ્શુ સેવામાં અનેક દંબ ભરેલા હોય છે. કૃત્રિમ એટલે દેખાવની સેવા ન કર્કનું દ્વાર છે અને સાચી સેવા કલ્યાણનું દ્વાર છે.

દણાંત-૧

મિશ્ર દેશમાં પ્રસિદ્ધ સંત સેરાપિયોની ત્યાગવૃત્તિ ઊંચ કોટિની હતી. તેઓ સદા મોટો ઝલ્ભો પહેરતા અને સમય સમય પર દીનદુઃખીઓને મદદ કરવાને માટે તે ઝલ્ભો પણ વેચી નાંખતા. પોતાની પાસે જે સ્થાવર જંગમ ભિલકત વિગેરે હતી તે બધી તેમણે વેચી નાંખી ગરીબોની સેવામાં વાપરી નાંખી હતી. વધારામાં પોતાની જાતને પણ દુઃખીઓની સેવાને અંગે વેચી નાંખી હતી.

એક વખતે તેઓને પોતાના તવંગર મિત્રનો ભેટો થયો. તે મિત્રે પૂછ્યું કે :- ભાઈ ! તારી આવી દશા કેવી રીતે થઈ ? ત્યારે તેઓએ ઉત્તર આપ્યો કે :- આ વાત પૂછવાની નથી પણ સમજવાની છે. ગરીબ અને અસહાય લોકોની આવશ્યકતાને માટે મારી સર્વ ભિલકત અને મારી જાતને પણ વેચી નાંખી છે. મારા ધર્મના પુસ્તકમાં આદેશ છે કે દીનદુઃખીઓની સેવાને માટે પોતાની સર્વ વસ્તુઓ વેચી નાંખો. મેં તો ભગવાનની આજ્ઞાને મારા જીવનમાં ઉતારી છે. આવી રીતે સંતે તેના મિત્રનું સમાધાન કર્યું.

મિત્રે પૂછ્યું :- તારું ધર્મ પુસ્તક ક્યાં છે, મને તે આપ. સંતે કહ્યું કે પૈસાની જરૂરિયાતને લીધે તે પુસ્તક પણ મેં વેચી નાંખ્યું છે. જે પુસ્તકે પરસેવાને માટે સર્વ સામગ્રી વેચી નાંખવાનો આદેશ આપ્યો છે, તે પુસ્તકને પણ પરસેવાને માટે મેં વેચી નાંખ્યું છે. વેચી

નાંખવાનું ખાસ કારણ એ છે કે જેના હાથમાં આ દિવ્ય પુસ્તક પડ્યું છે તે માણસ પણ ધન્ય બની જવાનો છે. તેનામાં પણ ત્યાગવૃત્તિનો જન્મથશે. અને તે લેનાર માણસ પણ મારી માર્ફક ગરીબોને સહાય કરવા માટે તે પુસ્તક બીજાને અવશ્ય વેચી નાંખશે. એવી રીતે ગરીબોની સેવા થયા જ કરશે. સંતની સરળતા અને વિનાન્તર જોઈ મિત્રનું અંતર પણ પલટાઈ ગયું.

દૃષ્ટાંત-૨

નાગ મહાશયનો સેવાભાવ તો બહુજ અદ્ભુત હતો. એક દિવસ તેઓ પગે ચાલીને બીજે ગામજતા હતા. રસ્તામાં તેઓ એક ગરીબ રોગિ માણસને ઝૂપડીની બહાર જમીન પર સૂતેલો જોયો. તરત જ તેઓ પાછા પોતાને મકાને ગયા અને આખું સૂવાનું બિછાનું ઊચકી લાવ્યા. તેમણે પોતાના હાથે તે રોગિને ઊચકી બિછાના પર સૂવાડ્યો.

એકવાર તેઓ એ સાંજના વખતે એક રોગિને ઠંડીમાં ધુજતા જોયો. તરત જ પોતાના ઘરેથી ગરમધાબળો લઈ આવ્યા અને તે રોગિને ઓઢાડ્યો. આખી રાત તેની પાસે બેસી તેની સેવા કરી.

એક વખત કલકત્તામાં મહા ભયંકર પ્લેગ ફાટી નીકળ્યો. નાગ મહાશય થોડા પોતાની ઝૂપડીમાં બેસી રહેવાના હતા? તેઓ દરેકની ઝૂપડીમાં જવા લાગ્યા. એક જગા એ એક મરણતોલ માણસ રડી રહ્યો હતો, તેને નાગ મહાશયે આશાસન આપ્યું. મરણતોલ માણસે કહ્યું કે મારા ભાગ્યમાં બે ટીપાં ગંગાજળ પણ નથી. આજે મારું કોઈ નથી કે મને ગંગાકિનારે પહોંચાડી દે. નાગ મહાશય બોલ્યા કે :- તમે જરા પણ રડો નહિ. હું આપને ગંગા કિનારે પહોંચાડી દઈશ. નાગ મહાશય પોતે તેને પોતાની ખાંધ પર બેસાડી ગંગાકિનારે લઈ ગયા. જ્યાં સુધી તે માણસનો દેહ છૂટ્યો નહિ ત્યાં સુધી નાગ મહાશયે પોતાની ગોદમાં તે માણસને રાખ્યો. તેનો દેહ છૂટ્યા બાદ અનિદાહ કર્યો, પછીથી મકાને આવ્યા.

એક દિવસ નાગ મહાશયના મકાને એક અતિથિ આવી પહોંચ્યો. વર્ષાત્રતુ હતી. જોરથી વરસાદ પડતો હતો. તેઓના મકાનમાં ચાર ઓરડીઓ હતી. તેમાં ત્રણ ઓરડીઓ વર્ષાના પાણીથી ભરાઈ ગઈ હતી. કેવળ એકજ બાકી હતી કે જેમાં વરસાદનું પાણી ઉત્તર્યું ન હતું. અતિથિને વિશ્રામને માટે તે ઓરડી આપી અને તેઓ ને તેમની પત્ની સ્વયં મકાનની બહાર બેઢા. તેઓ એ પત્નીને કહ્યું કે :- આજ આપણું મોટું સૌભાગ્ય છે. બેઉઅ પ્રભુનું સ્મરણ કરી આખી રાત વરસાદમાં બહાર બેસી વ્યતીત કરી.

(વધુ આવતાં અંકે)

❖ ૨૧ માસનાં મહામંત્રના પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ બાબતે ❖

આ પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ તા. ૧૮-૪-૨૦૧૬ને મંગળવાર (સંવત ૨૦૭૨ને ચૈત્ર સુદ-૧૩) ના રોજ અંકારેશ્વર મંદિર, વલ્લભવાડી, અમદાવાદ મધ્યે કરાવવામાં આવશે. જેની વિસ્તૃત પત્રિકા બહાર પાડવામાં આવેલ છે, તે વાંચવી.

❖ ચૈત્ર સુદ પૂનમ ધર્મધજા મહોત્સવ અમદાવાદ ❖

પ્રભુ પરમાત્મા તથા સદ્ગુરુશ્રીઓની કૃપાથી સંવત ૨૦૭૨ના ચૈત્ર સુદ-પૂનમનો ધર્મધજા મહોત્સવ તા. ૨૨-૪-૨૦૧૬ને શુક્રવારના મંગળ દિવસે આવતો હોવાથી તા. ૨૧-૪-૨૦૧૬ ગુરુવાર તથા તા. ૨-૪-૨૦૧૬ ને શુક્રવાર એમ બે દિવસ માટે આ ધર્મધજા મહોત્સવ અંકારેશ્વર મંદિર, વલ્લભવાડી, અમદાવાદ મધ્યે આનંદપૂર્વક ઊજવવામાં આવશે. આ ઉત્સવમાં ભાગ લેવા ઈચ્છિતા મુમુક્ષુઓએ તા. ૨૦-૪-૨૦૧૬ બુધવાર સાંજ સુધીમાં અમદાવાદ આવી રહેવું.

❖ પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ બાબત ❖

આથી જણાવતાં આનંદ થાય છે કે, આગામી ધર્મધજા મહોત્સવ - ચૈત્ર સુદ પૂનમ સંવત ૨૦૭૨ તા. ૨૨-૪-૨૦૧૬ શુક્રવારના રોજ અંકારેશ્વર મંદિર, વલ્લભવાડી મધ્યે (૧) લક્ષયોર્યાસી નિવારણની હોમાત્મક પૂર્ણાહુતિ તથા (૨) આત્મકલ્યાણ (૩) પાપ નિવારણ (૪) દેહરક્ષણ (૫) ધ્યાન તેમજ (૬-અ) સદ્ગુરુશ્રી વલ્લભરામ ધ્યાન પ્રયોગ (૬-બ) સદ્ગુરુશ્રી રમુજ્જલાલ ધ્યાન પ્રયોગ નિભિતે શ્રાવણ માસમાં કરેલ-ઉ દિવસોના ધ્યાન પ્રયોગ વગેરેની સંકલ્પિત પૂર્ણાહુતિ કરાવવામાં આવશે. જેથી પૂર્ણાહુતિ કરાવનાર મુમુક્ષુઓએ પોતાના નામો ગ્રામપ્રતિનિધિને તા. ૮-૪-૨૦૧૬ ને શુક્રવાર સુધીમાં અવશ્ય નોંધાવી દેવા. સંકલ્પિત પૂર્ણાહુતિ કરાવનારાઓએ જાતે આવવાની જરૂર નથી પરંતુ તેઓએ તા. ૨૨-૪-૨૦૧૬ ને શુક્રવારના રોજ ઉપવાસ રાખવો અને તે દિવસે સાંજે ૬-૦૦ વાગ્યા પછી જ એક ભૂક્તા ભોજન કરવું.

તા. ૨૩-૪-૨૦૧૬ શનિવાર ના રોજ મહાવિભૂતિ પ્રેરણામૂર્તિ સદ્ગુરુશ્રી વલ્લભરામ ધ્યાન પ્રયોગ તથા મહાવિભૂતિ પ્રેરણામૂર્તિ સદ્ગુરુશ્રી રમુજ્જલાલ ધ્યાન પ્રયોગ ની (હોમાત્મક) પૂર્ણાહુતિ કરાવવામાં આવશે.

પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ બાબતેની વિસ્તૃત માહિતી માટે પત્રિકા બહાર પાડવામાં આવેલ છે. તેમાં જણાવ્યા મુજબ વિગતો વાંચી - સમજી - સુચનોનું અવશ્ય પાલન કરવું.

❖ શ્રી વલ્લભ સંવત્સરી મહોત્સવ (અનાવલ) ❖

આપણા સર્વજ્ઞ, સર્વ શક્તિમાન અને પરમહિતકારી સદ્ગુરુશ્રી વલ્લભરામ મહારાજની મોક્ષગમન તિથિ સંવત ૨૦૭૨ના ચૈત્ર વદ ૧૨ ને બુધવાર તા. ૪-૫-૨૦૧૬ ના મંગળ દિવસે આવતી હોવાથી તા. ૩-૫-૨૦૧૬ મંગળવાર તથા તા. ૪-૫-૨૦૧૬ બુધવાર એમ બે દિવસ માટે સંવત્સરી નો ઉત્સવ વલ્લભાશ્રમ, અનાવલ મધ્યે આનંદપૂર્વક ઊજવવામાં આવશે.

આ સંવત્સરી મહોત્સવમાં ધર્મલાભ લેનાર દરેક મુમુક્ષુઓએ તા. ૨-૫-૨૦૧૬ ની સાંજ સુધીમાં વલ્લભાશ્રમ અનાવલ મુકામે આવી રહેવું.

છુટક નકલ રૂ. ૫-૦૦
વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૬૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

આસ્તિક શબ્દની વ્યાખ્યા એ છે કે :- જે મનુષ્યના જીવનમાં ધર્મ (જ્ઞાન-ધ્યાન) અને મોક્ષ (પરમાત્મા) પુરુષાર્થ મહિત્પના છે પણ અર્થ અને કામગૌણ હોય છે અગાર તો રહ્યાં નથી, તે “આસ્તિક” કહેવાય છે. અર્થાત् જેના જીવનમાં ધર્મ હોય છે તેજ ઉપાસના કરે છે, જ્ઞાન મેળવે છે, ધ્યાનનિષ્ઠ બને છે અને બ્રહ્મનિષ્ઠ પ્રાપ્ત કરી મોક્ષ મેળવે છે.

નાસ્તિકનો અર્થ એ છે કે :- જે મનુષ્યના જીવનમાં અર્થ (ધન) અને કામ(સ્ત્રી-પુત્રાદિ) અએજ બે મુખ્ય પુરુષાર્થ રહેલા છે, પણ ધર્મ અને મોક્ષ પુરુષાર્થ રહ્યાં નથી અગાર અત્ય પ્રમાણમાં રહ્યાં છે તે “નાસ્તિક” કહેવાય છે.

વર્ષ-૧૨, અંક-૩, સંવત ૨૦૭૨ ફાગણ વદ-૪, રવિવાર ૨૭-૦૩-૨૦૧૬

માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી	: જ્યવર્ધન રમુજીલાલ વ્યાસ વલ્લભવાડી રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮. દ્વારાતા. ૨૭-૦૩-૨૦૧૬ના રોજ પ્રસિધ્ય કર્યું.
ચેતવણી કાર્યાલય	: વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
મુદ્રણ સ્થળ	: ભવાની ઓફિસેટ, ૩/૨૦, કેલાસ એસ્ટેટ, ઓઢવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.